

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL ROMÂNIEI
Nr. XXXVII / 929
Data ... 24.11.2021

INFORMARE

*privind participarea la Seminarul Grupului special al AP NATO
pentru Mediterana și Orientul Mijlociu*

Barcelona, 19-20 noiembrie 2021

Adunarea Parlamentară a NATO (AP NATO), în cooperare cu Parlamentul spaniol, a organizat un Seminar al Grupului special pentru Mediterana și Orientul Mijlociu (GSM), la Barcelona, în zilele de 19 și 20 noiembrie 2021.

Agenda discuțiilor a cuprins: Migrația transmediteraneană – provocări și perspective; situația Tunisiei; Siria și Irak; Conflictul israelo-palestinian; Programul nuclear și ambițiile strategice ale Iranului; Schimbările climatice, Covid-19 și provocări critice pentru securitatea umană în regiunea Orientului Mijlociu și Africii de Nord; Libia – conflict și perspective de stabilizare.

Dintre membrii Delegației Parlamentului României la Adunarea Parlamentară a NATO, au participat: dl senator **Gheorghita Mîndruță**, secretar al Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională, membru titular al AP NATO; dl deputat **Nicu Fălcoi**, președinte Comisiei speciale pentru controlul activității SIE, membru titular AP NATO; dl deputat **Silviu Nicu Macovei**, vicepreședinte al Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării, membru supleant al AP NATO.

Lucrările Seminarului au fost conduse de dna Sonia Krimi (Franța), președinta GSM. Președinții celor două Camere ale Parlamentului spaniol – dl Ander Gil Garcia, președintele Senatului și dna Meritxell Batet Lamaña, președinta Congresului Deputaților – au susținut alocuțiuni la deschiderea și respectiv la închiderea lucrărilor Seminarului.

Din dezbaterei a reieșit faptul că regiunea Orientului Mijlociu și Africii de Nord a dobândit o importanță strategică tot mai mare, pe fondul accentuării rivalității dintre Federația Rusă și SUA/NATO și, pe de altă parte, al competiției pentru extinderea sferelor de influență practicate de actori regionali. Ambițiile de politică externă ale marilor actori internaționali și intervenția militară directă a unor puteri regionale în conflictele din Siria, Irak, Mali și Libia reprezintă o sursă constantă de tensiune și un factor major generator de instabilitate, cu impact negativ asupra Uniunii Europene și flancului sudic al NATO.

Conflictul israelo-palestinian a fost expus pe scurt de invitați: prof. Yossi Mekelberg, consultant Chatham House și Hugh Lovatt, expert ECFR (Consiliul European pentru Relații Externe). Prezentările lor au descris situația de securitate din Israel, care se menține tensionată, pe fondul reluării atacurilor palestiniene din Fâșia Gaza asupra teritoriului israelian, concomitent cu intensificarea violențelor. Riscul destabilizării situației de securitate se menține ridicat, în contextul blocajului negocierilor de pace israelo-palestiniene, a perpetuării stării conflictuale cu grupările palestiniene din Fâșia Gaza și extinderii coloniilor în Cisiordania. În opinia prof. Mekelberg, singura soluție posibilă este aceea cu două state într-un stat (confederație), iar comunitatea internațională are nevoie de o nouă strategie.

Subiectul **migrației** a fost amplu discutat. Participanții au fost de acord că aceasta a devenit o armă puternică în războiul hibrid, relevant în acest sens fiind cazul recent al aşa-zisilor migranți aduși de Belarus (de fapt de Rusia, prin intermediul Belarusului) la granița cu Polonia, pentru a forța intrarea în Uniunea Europeană sau cel puțin dezbinarea acesteia. Dna Carmen Gonzalez Enriquez, analist la Institutul Regal Elcano, a expus cazul migrației în Spania.

În **Irak**, situația de securitate este de asemenea instabilă. SUA au anunțat încheierea misiunilor combatante ale forțelor armate americane în Irak, în timp ce NATO s-a angajat să compenseze reducerea rolului Coalitiei Internaționale anti-Stat Islamic prin asumarea unei prezențe militare robuste. Actorii regionali (Iran, Arabia Saudită, Turcia) continuă să exploateze oportunitățile oferite de evoluțiile politice interne din Irak, pentru a-și securiza propriile interese.

Participanții au discutat și adoptat proiectul de raport "*Viitorul Irakului: securitate, stabilizare și vocație regională*" (raportor Ahmet Berat Conkar, Turcia). Raportul analizează situația politică, economică și de securitate din Irak, iar una dintre concluziile care se desprind este aceea că NATO trebuie să își mențină agajamentul și să sprijine guvernul acestei țări, în aceste momente dificile. În acest fel, va întări capacitatea guvernului de a conduce operațiuni militare împotriva grupărilor teroriste, va crește încrederea cetățenilor în stat, va asigura stabilitatea necesară reformelor și îmbunătățirea mediului pentru investiții.

Iranul rămâne un actor regional extrem de relevant, fiind implicat activ în evoluțiile din Siria, Irak, Liban și Yemen și un factor de blocaj în soluționarea conflictului israelo-palestinian. Problema dosarului nuclear iranian își menține caracterul complex, reliefat atât de activitățile nucleare provocatoare ale Teheranului, cât și de strategiile divergente pe care Occidentul și Israelul le aplică pentru soluționarea acestui dosar. Iranul a răspuns pozitiv inițiatiilor europene privind angajarea în discuții pentru revitalizarea Planului comun și cuprinsător de acțiune (JCPOA/Joint Comprehensive Plan of Action), dar continuă să nu respecte angajamentele asumate prin acest acord. Profesorii invitați la această temă – dr Thierry Coville, Centrul Francez de Cercetare pentru Studii Strategice și dr Neil Quilliam, Chatham House – au evocat ambițiile și perspectivele acestei țări în conflictele regionale.

Tunisia a fost marcată de instabilitate în anul în curs, reflectată prin confruntări ale actorilor politici relevanți și de derularea unor acțiuni de protest ale populației, pe fondul nemulțumirilor legate de nivelul scăzut de trai, de lipsa implementării reformelor promise în campaniile electorale, limitarea libertății de exprimare și situația economico-financiară precară, agravată de contextul pandemic prelungit. Președintele Tunisiei a suspendat activitatea Parlamentului și l-a demis pe primul-ministru, preluând controlul executivului. Cu toate acestea, majoritatea tunisiensilor îl percep ca "protector al populației" în fața partidelor politice, considerate principalele responsabile de situația socio-economică dificilă.

Situată din Libia este de asemenea una instabilă, în pofida unor progrese recente semnificative. Principalele provocări sunt determinate de fragmentarea instituțională (politică și militară) și etnică, precum și de competiția acerbă pentru putere între Guvernul de Unitate Națională și Armata Națională Libiană. Pe termen scurt nu sunt așteptate progrese majore în ceea ce privește implementarea acordului de încetare a ostilităților. Principala provocare pentru Libia o reprezintă desfășurarea în condiții optime a procesului electoral (alegeri generale la 24 decembrie a.c.), care presupune îndeplinirea mai multor precondiții, dificil de realizat la acest moment:

existența unui cadru legislativ adecvat; retragerea prezenței militare străine; unificarea forțelor armate oficiale.

O altă temă interesantă discutată în cadrul seminarului a fost aceea a **impactului schimbărilor climatice asupra securității**. Perspectiva NATO asupra situației din regiune a fost prezentată de dl Giovanni Romani, directorul Direcției Oriental Mijlociu și Africa de Nord din cadrul NATO.

Cu ocazia Seminarului, membrii AP NATO au ales conducerea Grupului special pentru Mediterana și Oriental Mijlociu – dl Luca Frusone (Italia) a fost ales în funcția de vicepreședinte GSM, iar dl Fernando Gutierrez (Spania) a fost ales în funcția de raportor.

La seminar au fost invitați să asiste mai mulți studenți de la universități spaniole, în vederea unei mai bune cunoașteri a NATO și AP NATO. Dna Meritxell Bastet Lamaña, președinta Congresului spaniol, a înmânat personal diplomele de participare studenților, la încheierea seminarului.

Senator Gheorghina Mindruță

Redactat: Luminița Cercel, consilier DRME/DGCPE